

ת"פ 37650/07/12 - מדינת ישראל נגד מחמוד צאלח

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37650-07-12 מדינת ישראל נ' צלאח(עציר) ואח'
תיק חיצוני: 0-6010-00738-2012

בפני	כב' השופט ירון מינטקביץ
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	7. מחמוד צאלח ע"י עו"ד אמיר נבון

גזר דין - נאשם מס' 7

רקע

נאשם מס' 7 (להלן: **הנאשם**) הורשע על פי הודאתו בעבירה של קבלת רכב גנוב.

הודאת הנאשם באה במסגרת הסדר דיוני אליו הגיעו הצדדים, לפיו תוקן כתב האשום ונמחקו ממנו חלק מן העבירות אשר יוחסו לו. הצדדים הגיעו להסדר הדיוני האמור לאחר שהתקימו בתיק עשרות ישיבות, מהם שבעה דיוני הוכחות, במהלכם נשמעו עדי תביעה רבים.

על פי עובדות כתב האשום המתוקן, ביום 14.6.13 גנבו מספר אנשים מכונית מסוג פורד בצומת ביל"ו. לצורך גניבת הרכב שחרר אחד מחברי הקבוצה את כיסוי הגלגל של המכונית ("טסה") בעת שחנתה, חיבר אותו לחישוק באמצעות אזיקון והחבורה המתינה בקרבת מקום במכונית מסוג סובארו. יחד עמם היה ברכב הנאשם מס' 2. כאשר החלה בעלת הרכב בנסיעה, שמעה רעשים מהגלגל ועצרה על מנת לבדוק מקורם. בשלב זה נכנס אחד מחברי הקבוצה למכונית הפורד וגנב אותה בנסיעה מהירה.

מספר דקות לאחר גניבת הרכב שוחח אחד מחברי הקבוצה עם הנאשם ותיאם עמו כי יפגשו ברחוב המסגר בתל אביב. זמן קצר לפני חצות הלילה הגיע הנאשם לרחוב המסגר ושם קיבל את מכונית הפורד הגנובה לרשותו ונסע על כביש מס' 1 לכיוון ירושלים.

בסמוך למחלף שורש נעמד הנאשם בעודו נוהג ברכב הגנוב בפקק תנועה ושם צוות בלשים ניסה לעצרו. הנאשם יצא מהמכונית הגנובה וברח מהשוטרים בריצה.

בשל אלו הורשע נאשם מס' 2 בסיוע לגניבת רכב והנאשם הורשע בקבלת רכב גנוב.

טעוני הצדדים

ב"כ המאשימה ביקש להשית על הנאשם עונש בין 12 ל- 24 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ הנאשם שם דגש על גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות העולות מתסקיר שירות המבחן ועברו הנקי. לאור אלה ביקש להסתפק במאסר קצר שירוצה בעבודות שירות.

מתחם העונש ההולם

הנאשם קיבל מכונית פרטית זמן קצר לאחר שנגנבה על ידי אחרים. אמנם מדובר בגניבה מתוחכמת יחסית, אשר בוצעה על ידי מספר מעורבים, אך על פי עובדות כתב האשום הנאשם לא היה חלק מאותה קבוצה, אלא רק קיבל את הרכב מאחד מחבריה, לאחר תיאום עמו.

הערכים המוגנים הנפגעים מביצוע עבירה של קבלת רכב גנוב, דומים ביסודם לאלו שנפגעים מעבירת גניבת הרכב ואף המחוקק השווה בין עונש המקסימום בגין עבירת קבלת רכב גנוב ובין עבירת גניבת הרכב - שבע שנות מאסר.

ניתן כמובן למצוא הבחנות שונות בין מי שגונב המכונית בעצמו ובין מי שמקבל המכונית מידי הגנב. עם זאת, לנוכח העובדה ששניהם פוגעים בדיוק באותם ערכים מוגנים, מן הדין להשוות בין עונשיהם.

כנגד העובדה שגנב הרכב מפגין תעוזה והעדר מורא חוק, ובכך מחמיר מצבו ביחס למקבל הרכב, עומדת העובדה שמקבל הרכב לוקח על עצמו סיכון תפיסה מופחת, ועל כן יש מקום לתת משקל גבוה יותר לשיקולי ההרתעה בענינו.

לאור אלה, לכאורה מתחם העונש ההולם את העבירה בה הורשע הנאשם דומה למתחם העונש אותו אני נוהג לקבוע בתיקי גניבת רכב "סטנדרטיים", קרי בין שמונה חודשי מאסר לשלוש שנות מאסר (ר' עפ"ג 11136-02-13 אשר אישר מתחם ענישה זה).

עם זאת, בעניינו של נאשם מס' 2 אשר הורשע בסיוע לגניבת הרכב הגיעו הצדדים להסדר טעון, בו עתרו במשותף להטלת 45 ימי מאסר שירוצו בעבודות שירות. נאשם מס' 2 נמצא לא מתאים לעבודות שירות ועל כן הוסכם על חודש מאסר ממש ומאסר מותנה. ביום 11.9.13 נשמעו הטעונים לעונש בעניינו של נאשם מס' 2. המאשימה הבהירה, כי ההסדר עמו נבע מקושי ראייתי אשר עמד בפני הצדדים. לאור זאת, אישרתי את הסדר הטעון וגזרתי על נאשם מס' 2 את העונשים המוסכמים, קרי חודש מאסר בפועל ומאסר מותנה.

במסגרת קביעת מתחם העונש ההולם עבירה, עלי להביא בחשבון גם את ענשיהם של מעורבים אחרים באותו ארוע. אמנם אין לכך עיגון מפורש בהוראות תיקון 113 לחוק העונשין, אך ברור כי התיקון לא בא לבטל את כל השיקולים אשר קדמו לו. לעקרון אחדות הענישה נודעת חשיבות ולא בנקל יגזור בית משפט ענשים שונים למעורבים שונים בארוע אחד, כאשר חלקם דומה. אמנם חלקו של נאשם מס' 2 על פי עובדות כתב האשום המתוקן קטן מחלקו של הנאשם, ועל כן הורשע בסיוע לגניבת הרכב ולא בביצוע עקרי. כמו כן, העונש אשר הושת עליו נקבע במסגרת הסדר טעון אשר הנימוק המרכזי לו הוא קושי ראייתי - נימוק המצדיק סטיה מרמת הענישה הראויה. עם זאת, לא ניתן לקבל עמדת המאשימה, כי על בית המשפט להתעלם מהעונש אשר נגזר על נאשם מס' 2 בבואו לגזור ענשו של נאשם מס' 7.

האיזון אשר נראה לי בנסיבותיו של התיק שבפני, הוא לקבוע כי מתחם העונש ההולם את העבירה של קבלת הרכב

הגנוב נמוך יותר מאשר הייתי קובע אלמלא ענשו של נאשם מס' 2. אני ער לכך, כי כתוצאה מכך יהנה הנאשם מקושי ראייתי אשר נגע לנאשם אחר. עם זאת, התעלמות מהעונש אשר נגזר על נאשם מס' 2 תביא לפער מוגזם בין ענשיהם של מעורבים שונים באותו ארוע, החורג מהמוצדק גם בשים לב לכך שהאחד הורשע בסיוע והאחר בבצוע עקרי (של עבירה קרובה). ר' פתרון דומה שהוצע על ידי כב' הנשיאה ש. דותן בת"פ 18831-02-13.

לאור כל אלה, אני מעמיד את מתחם העונש ההולם על תקופה שבין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות לשנה וחצי מאסר בפועל

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

נאשם מס' 7 הוא צעיר, כיום כבן 21. אין לחובתו הרשעות קודמות. בעת ביצוע העבירה היה סטודנט לתקשורת.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי לנאשם מערכת ערכים נורמטיבית ביסודה ולהערכת השירות העבירה בה הורשע נובעת מהתנהגות בלתי בשלה. עוד עולה כי הנאשם מביע חרטה ובושה על מעשיו.

להערכת השירות, תקופת מעצרו של הנאשם וההליכים אשר התנהלו נגדו הציבו בפניו גבול מרתיע. לאור אלה המלצת שירות המבחן היא להשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

דין והכרעה

מכלול הנתונים, קרי גילו הצעיר של נאשם מס' 7, הודאתו ונסיבותיו האישיות העולות מתסקיר שירות המבחן, מביאות אותו לרף הנמוך של מתחם העונש ההולם, קרי מספר חודשי מאסר בפועל. כמו כן, לאור אותן נסיבות ראיתי לאפשר לו לרצות המאסר בדרך של עבודות שירות.

לפיכך גוזר על הנאשם את הענשים הבאים:

א. חמישה חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בעבודות שירות. תחילת ריצוי העונש ביום 28.10.14. הנאשם יתייצב לריצוי ענשו עד השעה 8:00 במשרדי מחוז הדרום של הממונה על עבודות השירות.

ב. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת רכוש, למעט עבירה על סעיף 413 לחוק הענשין תוך שלוש שנים מהיום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תשע"ד, 13 יולי 2014, במעמד הצדדים.